

Cerrahi Minivida ile İlişkili Dişlerin Prognozunun Konik Işınlı Bilgisayarlı Tomografi ile Değerlendirilmesi

Eslem Ece İşler¹, Elifhan Alagöz²

¹Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul, Türkiye

²Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Giriş: Bu çalışmanın amacı, cerrahi minivida ile ilişkili dişlerin prognozunu Konik Işınlı Bilgisayarlı Tomografi (KIBT) üzerinden değerlendirerek komplikasyon riskini öngörebilecek; minivida-kök mesafesi, kök teması, periodontal ligament (PDL) değişiklikleri ve periapikal patolojiler gibi radyolojik kriterleri belirlemektir.

Yöntem: Çalışmada, 2020-2024 tarihleri arasında cerrahi geçirmiş hastaların retrospektif olarak KIBT kayıtları incelenmiştir. Bu aşamada 423 hastadan cerrahi işlem sonrası süreçte alınan toplam 1269 tomografi değerlendirilmiş; işlemden 6-12 ay sonrası alınan KIBT'lar çalışmaya dahil edilmiştir. Bu hastalardan belirtilen zaman aralığında KIBT'ı olmayan ve görüntüde teşhise engel olacak boyutta artefakt içeren 352 hasta çalışmadan dışlanmıştır. Analizlerde; minivida-kök mesafesi, kök ile temas durumu, kök rezorpsiyonu, PDL aralığı değişimi ve apikal granülom varlığı kriterleri değerlendirilmiştir. Diş ile 5 mm ve üzeri mesafede bulunan minividalar çalışma kapsamı dışında tutulmuştur. Elde edilen tüm veriler sistematik bir şekilde Microsoft Excel dosyasına kaydedilerek analiz edilmiştir. Tüm istatistiksel analizler SPSS 28.0 (IBM Corp.) ile gerçekleştirildi.

Bulgular: 71 hastada diş ile yakın ilişkili minividalardan toplam 460 veri elde edildi. Cerrahi mini vida ile ilişkili 163 dişte (%35,4) kök teması, 68 dişte (%14,8) rezorpsiyon ve 33 dişte (%7,2) apikal granülom saptandı. PDL değişimi dağılımında ise 267 dişte (%58,0) değişiklik izlenmezken, 168 dişte (%36,5) 2 mm'ye kadar genişleme ve 25 dişte (%5,4) 2 mm'den fazla genişleme gözlemlendi. Kök teması olmayan dişlerde rezorpsiyon oranı %4,4 iken, kök teması bulunan dişlerde bu oran %33,7'ye yükseldi.

Sonuç: KIBT, minividaların dentoalveolar yapılarla ilişkisini üç boyutlu ve yüksek çözünürlüklü olarak değerlendirmede güvenilir bir yöntemdir. Minivida-kök mesafesinin azalması; periodontal ligament genişlemesi, kök rezorpsiyonu ve apikal granülom riskini artırarak diş prognozunu olumsuz etkilemektedir. Komplikasyonların önlenmesi için minivida yerleşimi öncesi KIBT ile radyolojik değerlendirme yapılması kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Cerrahi minivida, KIBT, prognoz, kök rezorpsiyonu, periodontal ligament.